

ALYTAUS REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT021-02-02-09
VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ PRIEINAMUMO
DIDINIMAS

PAGRINDIMO APRAŠAS
2024-06-26 Nr. PPA-9

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	L021-02-02 „Sudaryti sąlygas gerinti aplinkos ir gyvenimo kokybę“
---	---

II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Igyvendinant pažangos priemonės „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ (toliau – Pažangos priemonė) veiklas bus sprendžiama Alytaus regiono plėtros plano (toliau – Planas) problema Nr. 2 „Nepakankamai tvari aplinka, neigiamai įtakojanti regiono patrauklumą“ ir jos giluminė priežastis Nr. 2 „Nepakankamos sąlygos užtikrinti aplinkos ir gyvenimo kokybę“.

Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenimis vandens paėmimo ir sunaudojimo kiekiai Alytaus regione 2018-2022 metų laikotarpiu svyravo nežymiai ir siekė 10 mln. m³ per metus, iš jų namų ūkių ir buities poreikiams sunaudota vidutiniškai 4,5 mln. m³ per metus. Nors regiono gyventojų skaičius mažėja, tačiau geriamojo vandens poreikis nesikeičia, todėl svarbu investuoti į geriamojo vandens kokybės užtikrinimą.

1 lentelė. Vandens sunaudojimas pagal sritis 2022 m. tūkst. m³/metus¹

Savivaldybė/ regionas	Suvargota iš viso	Ūkiui ir buičiai	Energetikai	Pramonei	Žemės ūkiui	Žuvininkystei
Alytaus m.	2542,27	2230,56	42,93	268,79	-	-
Alytaus r.	5545,78	374,16	0,59	45,13	84,19	5041,72
Druskininkų	1332,82	1159,55	-	173,27	-	-
Lazdijų r.	212,95	198,94	-	-	14,01	-
Varėnos r.	640,50	495,93	3,18	115,11	26,29	-
Alytaus regionas	10274,32	4459,14	46,69	602,29	124,49	5041,72
Lietuvos Respublika	2656422,30	176806,36	2373031,78	48825,24	5630,49	52128,43

Buityje ar gamyboje naudojant vandenį susidaro nuotekos, kurių prieš išleidžiant į gamtinę aplinką tinkamai neišvalius gali būti sukeliama neigiamas poveikis aplinkai.

VDA duomenimis 2019-2022 m. Alytaus regione nebuvo išleista užterštų (neišvalytų) ūkio, buities ir gamybos nuotekų į paviršinius vandens telkinius. 2022 m. Alytaus regione išleista 4656,7 tūkst. m³ (41,85 proc. visų nuotekų) nuotekų, kurių nereikia valyti, 6390,6 tūkst. m³ nuotekų, išvalytų

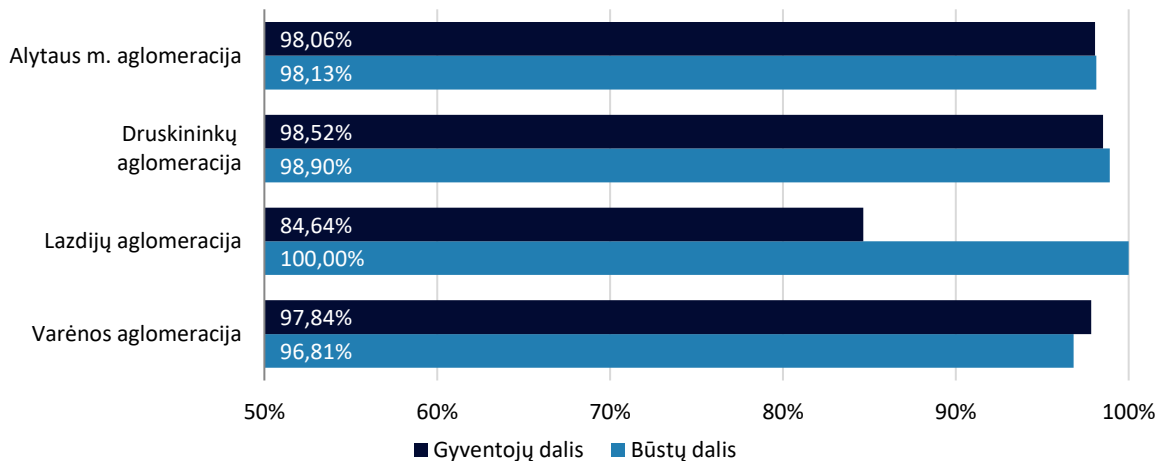
¹ Valstybės duomenų agentūra.

iki numatytų normų (t. y. 57,4 proc. išleistų nuotekų, kai šalies vidurkis buvo 5,36 proc.) ir 83,6 tūkst. m³ nepakankamai išvalytų nuotekų (t. y. 0,75 proc. išleistų nuotekų, kai šalies vidurkis buvo 1,73 proc.).

2 lentelė. Ūkio, buitės ir gamybos nuotekų išleidimas į paviršinius vandenis 2022 m. tūkst. m³/metus²

Savivaldybė/ regionas	Išleista iš viso	Iš jų išvalytų iki nustatytų normų	Proc.
Alytaus m.	3659,7	3659,7	100,00
Alytaus r.	4849,2	128,3	2,65
Druskininkų	1849,7	1838,3	99,38
Lazdijų r.	261,3	253,3	96,94
Varėnos r.	511,0	511,0	100,00
Alytaus regionas	11131,0	6390,6	57,4
Lietuvos Respublika	2707916,8	145027,9	5,36

Alytaus regione yra keturios aglomeracijos, kurios yra didesnės nei 2000 GE. Iš jų tik dvejose – Alytaus miesto ir Druskininkų – 2020 m. buvo užtikrinamas ES Nuotekų direktyvos reikalavimų įgyvendinimas, numatantis, kad ne mažiau nei 98 proc. gyventojų turi būti prijungti prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos. Šios dvi aglomeracijos sudaro 50 proc. nuo visų Alytaus regiono aglomeracijų. Kitose aglomeracijose prijungtų prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos gyventojų procentinė dalis sudarė 97,84 proc. (Varėnos aglomeracija) ir 84,64 proc. (Lazdijų aglomeracija). Didžiausias individualiai nuotekas tvarkančių gyventojų skaičius 2020 m. buvo Lazdijų aglomeracijoje – 15,36 proc., mažiausias – Druskininkų aglomeracijoje – 1,48 proc.

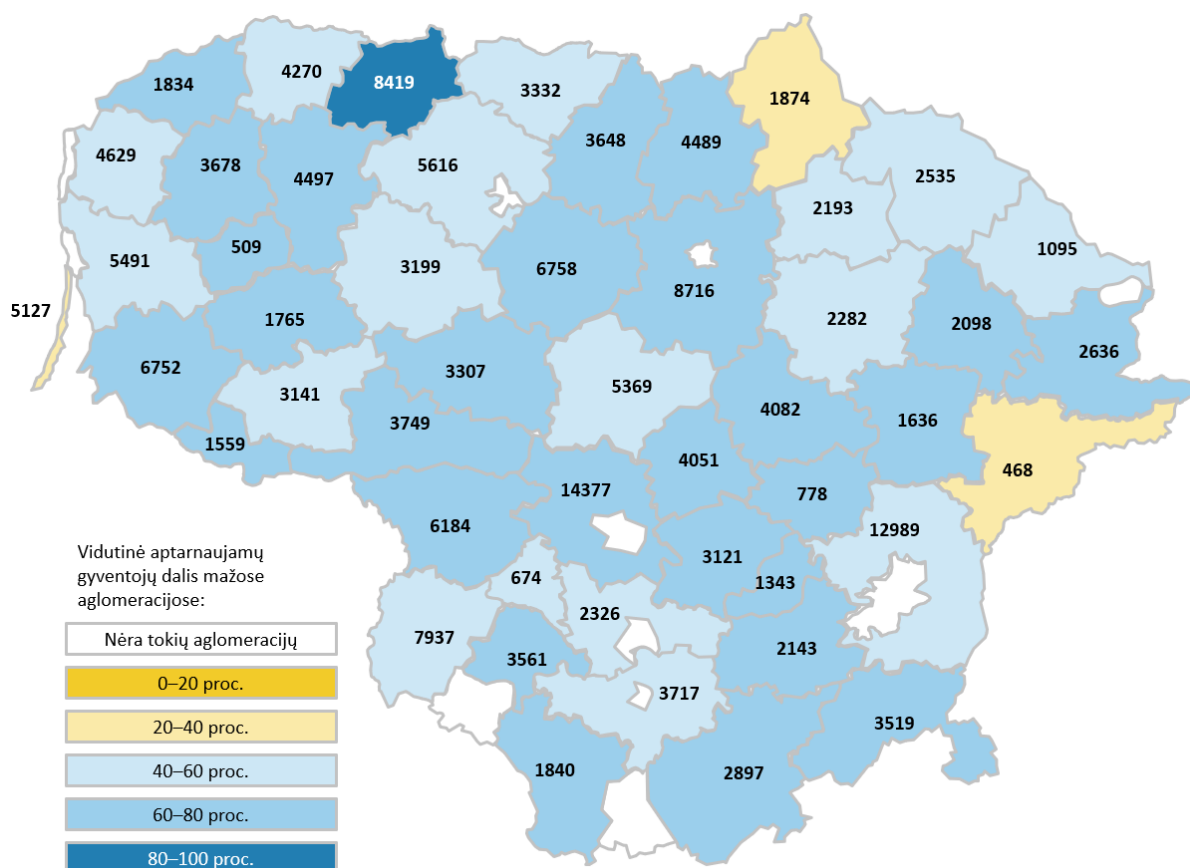

1 pav. Prie centralizuotų nuotekų sistemų prijungtų būstų ir gyventojų procentinė dalis Alytaus regiono aglomeracijose, kurios yra didesnės nei 2000 GE, 2020 metais^{3a}

Alytaus regiono mažose aglomeracijose (mažiau nei 2 000 GE) 2020 m. centralizuotai nuotekas tvarkančių gyventojų dalis mažiausia buvo Alytaus rajono savivaldybėje – vidutiniškai aptarnauta 40–60 proc. gyventojų, o Lazdijų rajono ir Varėnos rajono savivaldybių mažose aglomeracijose vidutiniškai aptarnauta 60–80 proc. gyventojų.

² Valstybės duomenų agentūra.

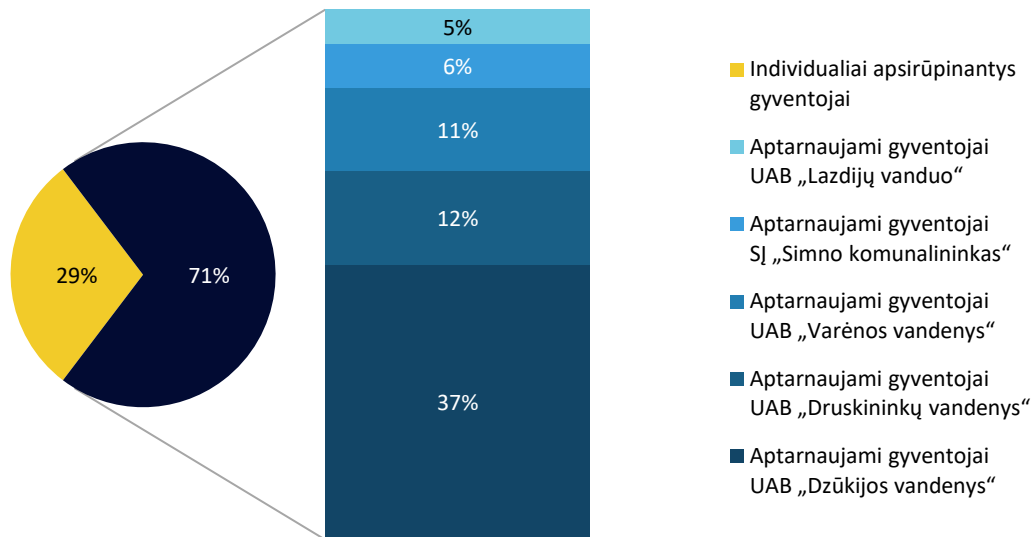
³ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 <https://am.lrv.lt/lt/teisine-informacija/tyrimai-ir-analizes/>

2 pav. Aglomeracijose, mažesnėse nei 2 000 GE, centralizuotai nuotekas tvarkančių gyventojų skaičius ir vidutinė prijungtų gyventojų dalis aglomeracijoje pagal savivaldybes 2020 m., proc.⁴

Alytaus regione veikia 5 licencijuoti geriamojo vandens tiekėjai. Didžiausias pagal galutinį vartotojų skaičių geriamojo vandens tiekėjas yra UAB „Dzūkijos vandenys“, kurio vartotojų skaičius 2020 m. siekė 48,98 tūkst. Likusių įmonių aptarnaujamų namų ūkių gyventojų skaičius 2020 m. siekė nuo 16,74 tūkst. įmonėje UAB „Druskininkų vandenys“ iki 6,10 tūkst. įmonėje UAB „Lazdijų vanduo“.

⁴ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 <https://am.lrv.lt/lt/teisine-informacija/tyrimai-ir-analizes/>

3 pav. Alytaus regiono geriamojo vandens tiekėjai pagal aptarnaujamų gyventojų skaičių 2020 metais⁵

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgyvendinto projekto „Lietuvos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių valdymo tobulinimo planas“ galutinėje ataskaitoje⁶ (2019) pateikiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo (toliau – GVTNT) įmonių reitingas parodė, kad blogiausiai reitinguojamas SĮ „Simno komunalininkas“ (24 balai, kai nustatytas 33 balų vidurkis), UAB „Lazdijų vanduo“ (27 balai) ir UAB „Varėnos vandenys“ (29 balai), geriausiai – UAB „Druskininkų vandenys“ (39 balai) ir UAB „Dzūkijos vandenys“ (35 balai). Nors vandentvarkos sistema regione yra vystoma ir Alytuje ir Druskininkuose veikiančių vandentvarkos įmonių veiklos rodikliai yra geri, teikiamos kokybiškos paslaugos, užtikrinamas paslaugų prieinamumas, tačiau kitose – kaimiškose regiono savivaldybėse – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas ir jų paslaugų kokybė yra nepakankama. Šiuos netolygumus lemia gyventojų tankumas ir koncentracija. Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria regiono kaimiškosios savivaldybės:

- dėl vandentiekio ir nuotekų tinklų senumo ir susidėvėjimo, dažnai kyla avarijos, nuotėkiai teršia aplinką;
- dėl nuotekų valymo senuose nuotekų valymo įrenginiuose, nuotekos neišvalomos iki reikiamos kokybės (neužtikrinamas bendrojo azoto ir bendrojo fosforo išvalymas iki Nuotekų tvarkymo reglamento leistinių užterštumo normų, kurios bus taikomos nuo 2027 m. gruodžio 31 d.), didinama aplinkos tarša.

Detali geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų situacijos analizė pateikiama savivaldybių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose.

2022–2030 metų Regionų plėtros programoje nurodyta, kad Lietuvoje siekiama padidinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą iki 95 proc. šalies gyventojų, o geriamojo vandens srityje – iki 90 proc.

Alytaus regiono gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis⁷, palyginti su visais gyventojais, 2020 m. buvo 70,8 proc., 2022 m. – 71 proc. ir buvo prasčiausias tarp regionų. O gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, 2020 m. buvo 65,3 proc., 2022 m. – 65 proc. ir buvo viena prasčiausių

⁵ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-94 <https://am.lrv.lt/lt/teisine-informacija/tyrimai-ir-analizes/>

⁶ 2020 01 20 galutinė ataskaita (suformatuota) final(1).pdf (lrv.lt)

⁷ Vidaus reikalų ministerijos duomenys, skaičiuojant Regioninės plėtros programos rodiklį 2020 m. ir 2022 m.

(kartu su Tauragės, Marijampolės ir Utenos regionais) tarp regionų. Stebimas ypač ryškus paslaugų prieinamumo skirtumas tarp regiono savivaldybių: gyventojų aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis dalis Alytaus miesto savivaldybėje 2022 m. buvo 97 proc., o Alytaus rajono savivaldybėje – 33 proc., Lazdijų rajono savivaldybėje – 36 proc. Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis Alytaus miesto savivaldybėje 2022 m. buvo 98 proc., o Alytaus rajono savivaldybėje – 17 proc., Lazdijų rajono savivaldybėje – 31 proc.

3 lentelė. Alytaus regiono gyventojų prijungtų prie centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų 2022 m.⁶

Savivaldybė/ regionas	Vidutinis metinis gyventojų skaičius	Namų ūkių, prijungtų prie geriamojo vandens tiekimo sistemų, gyventojų sk.	Proc.	Namų ūkių, prijungtų prie nuotekų surinkimo sistemų, gyventojų sk.	Proc.
Alytaus m.	51870	50519	97	50634	98
Alytaus r.	25471	8438	33	4314	17
Druskininkų	19969	15882	80	15731	79
Lazdijų r.	17746	6413	36	5572	31
Varėnos r.	20606	14928	72	12302	60
Alytaus regionas	135662	96180	71	88553	65
Lietuvos Respublika	2831638	2314608	82	2155478	76

Aukščiau pateikti duomenys rodo, kad Alytaus regiono kaimiškose regiono savivaldybėse, dėl mažo gyventojų tankumo ir koncentracijos, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas ir jų paslaugų kokybė yra nepakankama.

Pažangos priemonės veiklos prisidės prie 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programos 2.5 uždavinio įgyvendinimo.

Tikslinė grupė - gyventojai, negaunantys geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų ar gaunantys nekokybiškas paslaugas, savivaldybės bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės.

Tikslinės grupės poreikiai yra susiję su galimybe turėti tinkamas gyvenimo sąlygas, t. y. gauti kokybiškas viešąsias vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas, gyventi mažiau užterštoje ir neigiamo poveikio žmonių sveikatai nekeliančioje aplinkoje.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir jų paslaugų kokybės trūkumas didina regiono gyventojų sergamumą (dėl ilgo geriamojo vandens, užteršto toksinais, vartojimo bei neišvalytų /nepakankamai išvalytų nuotekų išleidžiamų šalia gyvenamosios vietos), mažina regiono, kaip gyvenamosios vietos, patrauklumą, didina gamtos, ypač paviršinių ir požeminių vandenų, užterštumą.

Atsižvelgiant į demografinius, socialinius-ekonominius, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir jų kokybės netolygumus ir kitus veiksnius, tikėtina, kad Pažangos priemonės įgyvendinimo ir 5 metų po Pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu iš esmės tikslinės grupės nesikeis ir jų poreikiai išliks panašūs: gauti kokybiškas viešąsias vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

Pažangos priemone siekiama šių kiekybinių ir kokybinių **pokyčių**:

✓ išplėsti centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklus (gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų), nutiesiant 38,99 km viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdinių;

✓ rekonstruoti geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių pajėgumus (gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų), padidinant 220 m³/parą naujų arba atnaujintų geriamojo vandens ruošimo pajėgumus;

✓ 4007 gyventojus prisijungiant prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų;

✓ išplėsti centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklus (gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova), nutiesiant 49,49 km viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdynų;

✓ statyti naujus nuotekų valymo įrenginius (gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova), padidinant 572 gyventojų ekvivalentų naujų arba atnaujintų nuotekų valymo pajėgumus;

✓ rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius (gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova), padidinant 2207 gyventojų ekvivalentų naujų arba atnaujintų nuotekų valymo pajėgumus;

✓ 2793 gyventojus prisijungiant bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių.

Pažangos priemonės įgyvendinimas prisidės prie 2022 – 2030 m. Regionų plėtros programoje (toliau – RPP) nustatytų poveikio rodiklių siekimo:

- gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai);

- gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai).

Pažangos priemonės veiklomis įgyvendinami projektai prisidės prie Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano⁸ 25 ir 323 punktų įgyvendinimo.

2014–2020 m. ES finansiniu laikotarpiu, įgyvendinant priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektus buvo įrengti vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklai bei vandens gerinimo ir nuotekų valymo įrenginiai. Tačiau šios investicijos buvo nepakankamos, kad užtikrintų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir jų paslaugų kokybę, ypač regiono kaimiškose savivaldybėse. 2021-2027 m. ES finansiniu laikotarpiu numatytos investicijos į regiono mažąsias aglomeracijas, sudaryti galimybes visiems gyventojams gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės veiklų įgyvendinimo teritorija:

- Alytaus rajono savivaldybė;
- Druskininkų savivaldybė;
- Lazdijų rajono savivaldybė;
- Varėnos rajono savivaldybė.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Sprendžiant regiono plėtros problemos giluminę priežastį – nepakankamos sąlygos užtikrinti aplinkos ir gyvenimo kokybę, bus įgyvendinama Pažangos priemonės veikla – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas. Veikla pasirinkta, atliepiant Alytaus regiono poreikį, kad gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį

⁸ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“.

ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Tokiu būdu bus prisidedama prie teigiamo poveikio paviršiniams vandens telkiniams bei požeminio vandens kokybei ir neigiamo poveikio žmonių sveikatai darymo mažinimo.

Savivaldybė	Planuojamos veiklos	Gyvenamosios vietovės ir veiklos jose
Alytaus rajono	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra: Alovės kaime (437 gyv.), Butrimonių miestelyje (762 gyv.); Daugų mieste (975 gyv.) ir Daugų kaime (339 gyv.), Luksnėnų kaime (529 gyv.), Makniūnų kaime (230 gyv.), Mergalaukio kaime (249 gyv.), Miroslavo kaime (354 gyv.), Venciūnų kaime (514 gyv.), Ūdrijos kaime (383 gyv.), Simno mieste (1243 gyv.) ir Pivašiūnuose (256 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų plėtra: Alovės kaime (437 gyv.), Butrimonių miestelyje (762 gyv.); Daugų mieste (975 gyv.) ir Daugų kaime (339 gyv.), Luksnėnų kaime (529 gyv.), Makniūnų kaime (230 gyv.), Mergalaukio kaime (249 gyv.), Miroslavo kaime (354 gyv.), Venciūnų kaime (514 gyv.), Ūdrijos kaime (383 gyv.), Simno mieste (1243 gyv.) ir Santaikos kaime (242 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama įrengti nuotekų valyklą: Ūdrijos kaime (383 gyv.), Makniūnų kaime (230 gyv.), Mergalaukio kaime (249 gyv.) ir Santaikos kaime (242 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
Druskininkų	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra: Leipalingio miestelyje (1472 gyv.) ir Gailiūnų kaime (446 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų plėtra: Leipalingio miestelyje (1472 gyv.) ir Gailiūnų kaime (446 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
Lazdijų rajono	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse,	Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra Veisiejų miesto (1095 gyv.), Seirijų miestelyje (650 gyv.), Šeštokų miestelyje (513 gyv.),

	kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Rudaminos miestelyje (200 gyv.), Verstaminų kaime (201 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų.	Planuojama Lazdijų miesto (3707 gyv.) vandenvietės rekonstrukcija. 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų plėtra: Veisiejų mieste (1095 gyv.) ir Seirijų miestelyje (650 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
Varėnos rajono	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra Senosios Varėnos kaime (1116 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų plėtra: Merkinės miestelyje (983 gyv.) ir Senosios Varėnos kaime (1116 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama įrengti nuotekų valyklą: Panočių kaime (217 gyv.) ir Krivilių kaime (305 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.
	Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	Planuojama nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija/ statyba: Merkinės miestelyje (983 gyv.), Perlojos kaime (522 gyv.), Gudžių kaime (316 gyv.), Vytenių kaime (274 gyv.), Vilkiutinio kaime (241 gyv.). 2024-03-01 Registrų centro duomenys.

Galimi pareiškėjai yra viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, turintys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos, ir kuriems savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 punktu, vandens tiekimo, nuotekų valymo viešųjų paslaugų teikimas pavestas viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams.

Galimi partneriai – sudarius jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, gali būti Alytaus regiono savivaldybių administracijos.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 30 punktu, atsižvelgiant į Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunktį, Pažangos priemonės veiklos „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ projektų atrankai taikomas planavimo būdas.

Pažangos priemonės veiklos projektų atrankos kriterijai nenustatomi.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	<p>Pažangos priemonė prisidės prie darnaus vystymosi principo.</p> <p>Pažangos priemonės veiklos projektai konkrečiais veiksmais prisidės prie Darnaus vystymosi tikslo: tikslas Nr. 6 „Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją“.</p> <p>Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklos projektus bus laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse numatytų HP reikalavimų statybai taikomų aplinkosauginių reikalavimų, triukšmo mažinimo, dulkių ir teršalų išmetimo, įrangai taikomų tvarumo, ilgaamžiškumo, tinkamos kokybės reikalavimų.</p>
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	<p>Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklos projektus bus prisidedama netiesiogiai prie HP įgyvendinimo.</p>
3.	Lygių galimybių visiems	<p>Pažangos priemonė prisidės prie lygių galimybių visiems principo.</p> <p>Visiems nepaisant jų lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, pilietybės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar kitų bruožų bus sudarytos vienodos teisės ir galimybės naudotis pažangos priemonės lėšomis sukurta infrastruktūra ir teikiamomis viešosiomis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis.</p> <p>Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklos projektus bus laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse numatytų HP reikalavimų.</p>

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Pažangos priemonei nustatyta išankstinė sąlyga - projekto veiklų atitiktis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planui.

Išankstinės sąlygos įvykdymą nustatys VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, vertindama projektų įgyvendinimo planus. Pažangos priemone bus įgyvendinami projektai, kurių veiklos turės atitikti šiuos turimus/ rengiamus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus:

1. Alytaus rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, planuojamas patvirtinti 2024 m. rugpjūčio mėn.

2. Druskininkų savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimas, patvirtintas Druskininkų savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T1-109 „Dėl Druskininkų savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo patvirtinimo“.

3. Varėnos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2009 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-VI-735 „Dėl specialiojo plano“, keitimas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T-IX-1042 „Dėl Varėnos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“.

4. Lazdijų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 14 d. sprendimu Nr. 5TS-1055 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano patvirtinimo“, keitimas, patvirtintas Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. 5TS-888 „Dėl Lazdijų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“.

VIII SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Pažangos priemonės rezultato ir veiklos produkto rodikliai atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse patvirtintus rodiklius.

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	P.B.2.0 030	Viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdžių ilgis (km)	19 250 311	9 625 155,50	0	38,99	Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio P.B.2.0030 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus rajono (11,9 km), Druskininkų (3,54 km), Lazdijų rajono (22,15 km) ir Varėnos rajono (1,40 km) savivaldybių įgyvendinami projektai. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.
	P.B.2.0 031	Viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba			0	49,49	Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio P.B.2.0031 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.

		atnaujintų vamzdynų ilgis (km)				<p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus rajono (20 km), Druskininkų (4,86 km), Lazdijų rajono (16,07 km) ir Varėnos rajono (8,56 km) savivaldybių įgyvendinami projektai.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>
	P.B.2.0 032	Nauji arba atnaujinti nuotekų valymo pajėgumai (Gyventojų ekvivalentas)		0	2779	<p>Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio P.B.2.0032 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.</p> <p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus rajono (325 GE) ir Varėnos rajono (2454 GE) savivaldybių įgyvendinami projektai.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus rajono ir Varėnos rajono, savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>
	P.S.2.1 013	Nauji arba atnaujinti geriamojo vandens ruošimo pajėgumai (m ³ /parą)			220	<p>Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio P.B.2.1013 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.</p> <p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Lazdijų rajono (220 m³/parą) savivaldybės įgyvendinamas projektas.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Lazdijų rajono savivaldybė įgyvendins projektą pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2023)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2041	Gyventojai, prisijungę prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų (Asmenys)	0	19 250 311	9 625 155,50	0	4007	Siekimos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio R.B.2.2041 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus rajono (432 asmenys), Druskininkų (159 asmenys), Lazdijų rajono (3377 asmenys) ir Varėnos rajono (39 asmenys) savivaldybių įgyvendinami projektai. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas rezultato rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė rezultato rodiklio reikšmė.
R.B.2.2042	Gyventojai, prisijungę bent prie antrinio viešojo nuotekų	0			0	2793	Siekimos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR aplinkos ministerijos rodiklio R.B.2.2042 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus rajono (810 asmenų), Druskininkų (192 asmenys), Lazdijų rajono (441

	valymo įrenginių (Asmenys)						asmuo) ir Varėnos rajono (1350 asmenų) savivaldybių įgyvendinami projektai. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas rezultato rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė rezultato rodiklio reikšmė.
--	----------------------------	--	--	--	--	--	--

Alytaus regiono plėtros tarybos
administracijos direktorė

(parašas)

Jurgita Butrimaitė

(vardas ir pavardė)